

Beoordeling en advies routing gevaarlijke stoffen gemeente Hilversum

Project : 101760
Datum : 26 oktober 2010

Opstellers rapportage: Robert Geerts & Arjen Schulenberg

Opdrachtgever:
Gewest Gooi en Vecht
P. Hermens
Postbus 514
1200 AM Hilversum

deze pagina onbeschreven

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1. Wettelijk kader	3
1.2. De routeringsverordening gevaarlijke stoffen: basisvereisten	4
1.3. De procedure	5
1.4. Bestuurlijke keuze	5
2. Beschrijving situatie.....	7
2.1. Inleiding	7
2.2. Huidige situatie	8
2.3. Toekomstige ontwikkelingen	10
3. Afweging	12
4. Voorstel.....	13
4.1. Consequenties	13
Bijlage 1. Bevindingen gemeentebezoek Hilversum	15
1.1. Huidige routing.....	15
1.2. Omvang van het transport van RPS	15
1.3. Verzenders en ontvangers in de gemeente	15
1.4. Mogelijke alternatieve routes	15
1.5. Conclusie	15
1.6. En ook nog dit... ..	16

deze pagina onbeschreven

1. Inleiding

De gemeenten in de regio Gooi en Vecht hebben routes aangewezen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Er zijn meerdere bedrijven binnen de regio waarbij gevaarlijke stoffen worden geladen of gelost. De bedrijven die niet gelegen zijn aan de routing moeten over een ontheffing beschikken. De ontheffing betreft de toestemming voor de aan-/afvoer van gevaarlijke stoffen *die routeplichtig zijn*, om van de routeringsvoorschriften te mogen afwijken. De brandweer Gooi en Vechtstreek is door de gemeenten gemandateerd om deze ontheffingen te verlenen.

Niet van alle routingen is het duidelijk op basis waarvan deze zijn vastgesteld. Daarnaast is niet overal helder in welke mate een risicobeoordeling een rol heeft gespeeld. Dit is voor het Gewest aanleiding geweest de stand van zaken te evalueren. Om te beoordelen of de routing in de regio Gooi en Vecht bijdraagt aan het verhogen van de veiligheid is daarom een onderzoek uitgevoerd dat inzicht verschaft in de volgende punten:

- Het beschermingsniveau dat de wet vervoer gevaarlijke stoffen biedt zonder dat een routing wordt vastgelegd.
- De voor- en nadelen van een routing van het vervoer van gevaarlijke stoffen.
- Een evaluatie van de bestaande routing in de regio Gooi en Vechtstreek, die op grond van een (kwalitatieve) risico-evaluatie aangeeft wat de meerwaarde van de routing is ten opzichte van de situatie zonder routing.
- Een advies over de routing van gevaarlijke stoffen in de regio Gooi en Vechtstreek, op basis waarvan gemeenten kunnen besluiten:
 - Af te zien van de routing.
 - De bestaande routing aan te passen.
 - De bestaande routing in stand te houden.
- Een advies over (juridisch bindende) mogelijkheden voor het regelen van de tijden waarbinnen transport van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente mag plaatsvinden.
- Indien van toepassing: criteria voor het bepalen van een route als van de vastgestelde routing moet worden afgeweken.

Het doel van het project is: Het evalueren van de huidige routingen en het beoordelen in hoeverre deze bijdragen aan het verlagen van het externe veiligheidsrisico, veroorzaakt door het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Op 16 september 2010 heeft AVIV met de heer H. van Woerkom de huidige routing besproken en beoordeeld. De uitkomsten van dit gesprek zijn opgenomen in dit rapport.

1.1. Wettelijk kader

Het transport van alle gevaarlijke stoffen rust op een belangrijk basisprincipe: diegene die met een voertuig langs de weg gevaarlijke stoffen vervoert is, op grond van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen (WVGS), verplicht de bebouwde kom van de gemeente (vastgesteld krachtens de Wegenverkeerswet 1994) te vermijden. Alleen als het vervoer binnen de bebouwde kom noodzakelijk is ten behoeve van het laden en lossen of omdat er redelijkerwijs geen route buiten de bebouwde kom beschikbaar is, mag de chauffeur van dit basisprincipe afwijken (WVGS art. 11).

De gemeente kan conform WVGS art. 18 in het belang van de openbare veiligheid wegen of weggedeelten aanwijzen voor het vervoer van bepaalde *routeplichtige* gevaarlijke stoffen (WVGS art. 12). De chauffeur mag dan alleen van deze aangewezen wegen afwijken indien dat noodzakelijk is voor laden of lossen en hij daarvoor een gemeentelijke ontheffing heeft (WVGS art. 22). Vervoerders van **niet** routeplichtige gevaarlijke stoffen mogen zonder ontheffing van de route afwijken, maar alleen binnen de bebouwde kom rijden ten behoeve van laden/lossen of bij het ontbreken van een redelijk alternatief.

De aanwijzing van wegen en/of weggedeelten wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Op de voorbereiding van het besluit is afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Mededeling wordt gedaan door publicatie in de Staatscourant en conform de vereisten van afdeling 3.6 van de wet. Ontheffingen worden verleend door Burgemeester en Wethouders, dan wel een door hen gemandateerde functionaris. Ook als de Raad (bewust) besluit om geen gebruik te maken van haar bevoegdheid tot routeren, blijft artikel 11 WVGS - het zoveel mogelijk mijden van de bebouwde kom - van kracht. Het handhaven hiervan ligt bij de Inspectie van Verkeer en Waterstaat en de politie.

Routeplichtige stoffen

De routeplichtige stoffen worden als zodanig aangewezen in het belang van de openbare veiligheid. Ze zijn benoemd in bijlage 2, hoofdstuk 2, artikel 4 van de regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen. Voor de praktijk van alledag zijn de meest voorkomende categorieën:

- Vervoer van brandbare en/of giftige gassen in tanks;
- Vervoer van vuurwerk in hoeveelheden groter dan 20 kg.

1.2. De routeringsverordening gevaarlijke stoffen: basisvereisten

Gemeenten zijn niet verplicht om een route in te stellen. Bij de keuze voor of tegen routing speelt een aantal afwegingen een rol. De afwegingen op een rijtje.

1. Is er veel of weinig (bulk) vervoer van gevaarlijke stoffen?

Komt bulktransport van gevaarlijke stoffen sporadisch voor, dan zal routing in de meeste gevallen achterwege kunnen blijven. Wel geldt dan dat de bebouwde kom gemeden moet worden. Is er sprake van frequente transporten van grote hoeveelheden, dan is het nodig te onderzoeken om wat voor stoffen het precies gaat.

2. Gaat het om routeplichtige stoffen of niet?

Niet alle tankwagens zijn namelijk routeplichtig. Blijkt uit onderzoek, dat veel van de vervoerde stoffen voorkomen op de lijst van routeplichtige stoffen en in grotere hoeveelheden vervoerd worden, dan is het zinnig om routeren te overwegen.

3. Zijn er voor het vervoer van gevaarlijke stoffen alternatieve routes?

Het is voor deze vraag goed om na te gaan of er sprake is van doorgaand verkeer of van bestemmingsverkeer. In het laatste geval speelt bij de afweging, wel of niet routeren, de lokale situatie een belangrijke rol: wat betekent routeren in de zin van ontheffingen?

4. Gaat het om een beperkte en grotendeels bekende groep van verzenders of ontvangers?

Als in de gemeente een beperkt aantal bedrijven routeplichtige stoffen verzendt of ontvangt, dan kunnen hiermee afspraken worden gemaakt. Hierin kunnen de aan- en afvoerroutes worden vastgelegd. Een algemeen geldende routing is dan niet nodig. Gaat het om meer bedrijven, bijvoorbeeld op een industrieterrein, dan kan worden overwogen een route in te stellen.

5. Is de omgeving zo dat een alternatieve route de veiligheid zou verhogen?

De lokale situatie geeft uiteindelijk de doorslag.

Zijn bedrijven die routeplichtige stoffen verzenden of ontvangen verspreid over de gemeente, dan is het maar de vraag of routing ingesteld moet worden. Niet routeren betekent immers spreiding van de risico's. Is er maar één lokale verkeersader, dan heeft routing weinig zin. Zijn er meer routes mogelijk, dan moet de veiligste route gekozen worden. Bij het bepalen van de route spelen drie typen factoren een rol:

- a. de inrichting van de weg (drempels, kruisingen, verkeerslichten, veerpont, scherpe bochten, rotondes),
- b. de soort bebouwing (gebouwen waar veel mensen samenkomen, woningen) en afstand tot de weg en
- c. de aanwezigheid van natuur- en waterwingebieden.

Wanneer wordt overwogen een bepaald wegdeel in de route op te nemen dan geldt de *verkeerstechnische geschiktheid van de weg* als primaire randvoorwaarde.

1.3. De procedure

Wanneer besloten wordt een routing gevaarlijke stoffen vast te stellen, dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

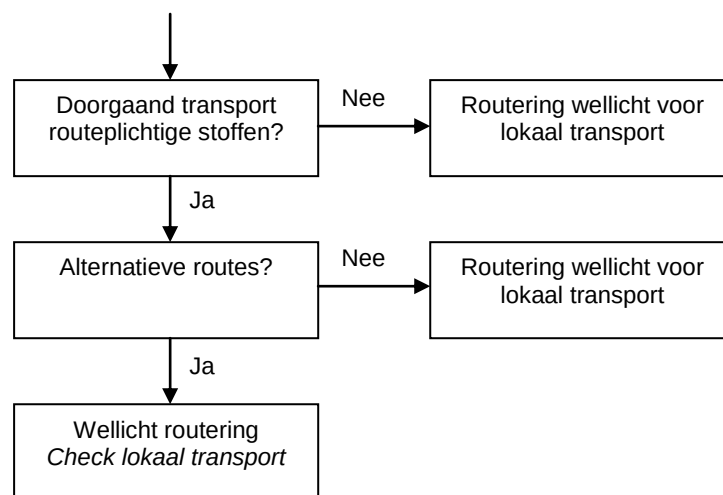
1. Check op continuïteit met Rijks- en provinciale wegennet;
De minister van Verkeer en Waterstaat heeft op 1 augustus 1997 het Rijkswegennet aangewezen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De provinciale overheid stelt uitsluitend op provinciaal niveau een wegennet vast. Gemeentelijke routes moeten aansluiten op het landelijke en provinciale netwerk. In de provincie Noord Holland zijn sinds eind jaren '90 alle provinciale wegen en wegen in beheer bij waterschappen vrijgegeven voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hiermee wil de provincie de gemeente de keuze laten om zelf de meest veilige routes aan te wijzen.
2. Check op verkeerstechnische geschiktheid wegdelen; Het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan is het kaderplan voor het verkeer en vervoer op de langere termijn. Het vervoer van gevaarlijke stoffen is daarin één van de aandachtspunten.
3. Stem af met mede wegbeheerders (Rijk, provincie, waterschap);
4. Stem af met buurgemeenten;
5. Start de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de algemene wet bestuursrecht;
6. Neem het Raadsbesluit;
7. Installeer het ontheffingenloket;
8. Verzorg de bekendmaking in de Staatscourant;
9. Breng in overleg met de wegbeheerders de bebording aan;
10. Informeer vervoersbranche en handhavende instanties.

1.4. Bestuurlijke keuze

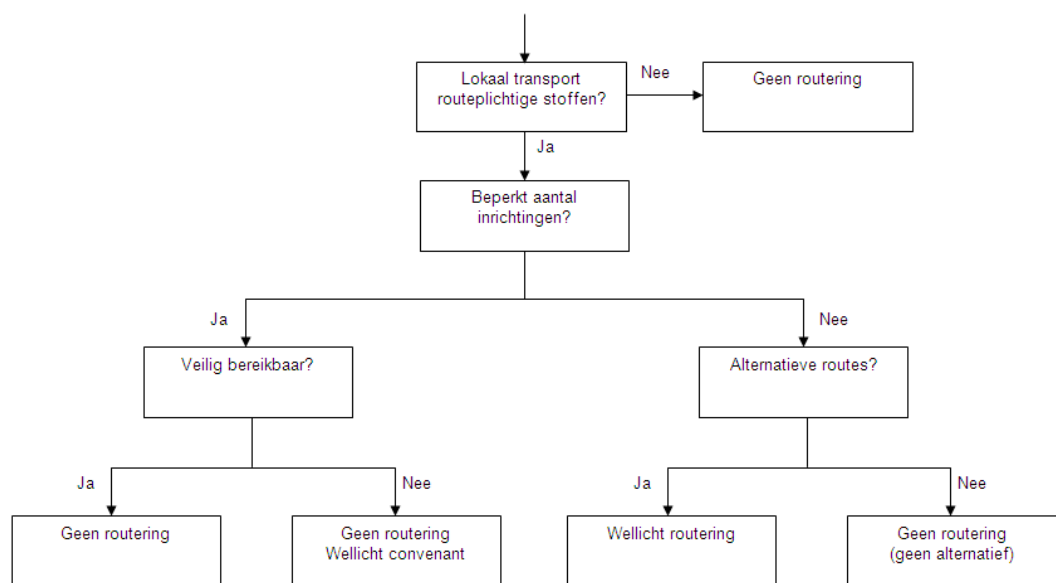
Het bestuur heeft verschillende opties om het instrument routing gevaarlijke stoffen in het belang van de openbare veiligheid al dan niet toe te passen: De overwegingen van paragraaf 1.2 spelen daarbij een rol.

- Geen wegen of weggedeelten aanwijzen. In het geval er weinig tot geen routeplichtig transport over het gemeentelijk grondgebied plaatsvindt, dan wel er geen mogelijkheden zijn voor alternatieve routes, verandert een routeringsverordening niets aan de bestaande vervoerspraktijk. Om deze beslissing om af te zien van de inzet van het instrument weloverwogen te kunnen nemen dient het vervoer van gevaarlijke stoffen over het gemeentelijk grondgebied bekend te zijn, evenals de verzenders en ontvangers van gevaarlijke stoffen die in de gemeente zijn gevestigd.
- Geen wegen of weggedeelten aanwijzen, maar afspraken maken met exploitanten en leveranciers over de gevolgde routes. In het geval er een beperkt aantal zenders of ontvangers van gevaarlijke stoffen zijn, en er verschillende mogelijke routes zijn kan het in het belang van de openbare veiligheid zijn om een voorkeursroute op papier te zetten in de vorm van een convenant.
- Een aantal wegen of weggedeelten specifiek aanwijzen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De mogelijkheden worden nog eens samengevat in figuur 1 en figuur 2.

Figuur 1. Beslissingsschema routing doorgaand transport

Figuur 2. Beslissingsschema routing bestemmingsverkeer

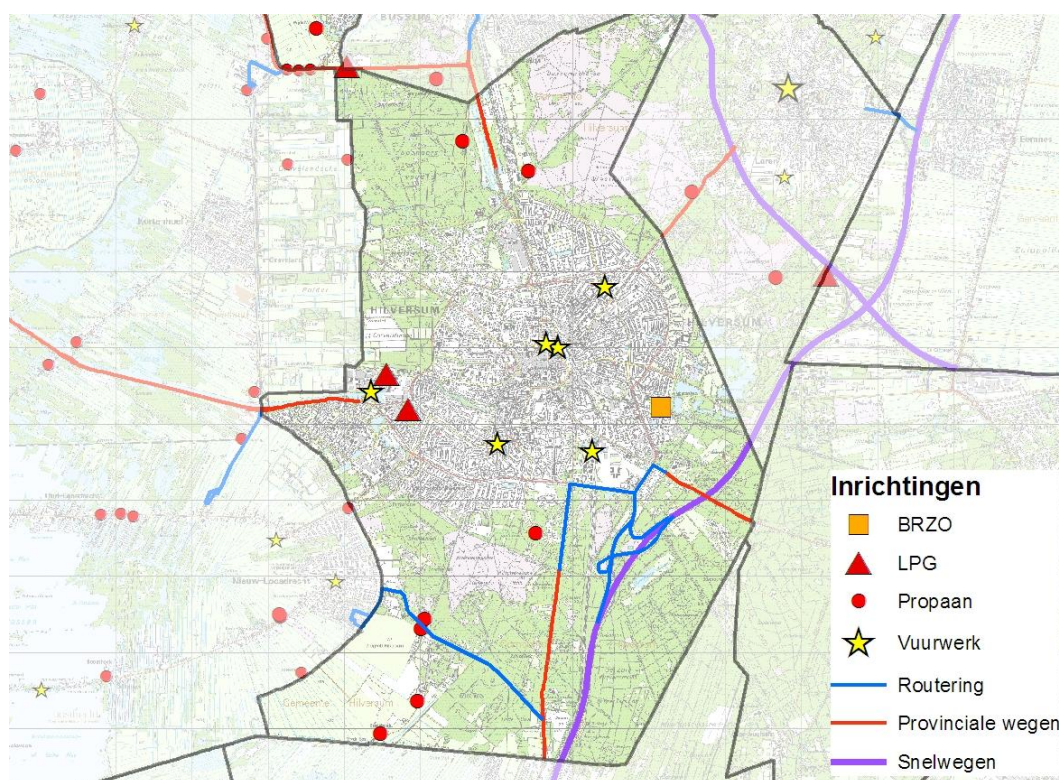
2. Beschrijving situatie

2.1. Inleiding

Rijk en provincie hebben alle wegen onder hun beheer vrijgegeven voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De verlening van ontheffingen is gemandateerd aan de brandweer van het Gewest Gooi en Vecht. De gemeenteraad heeft in 2005 de routing gevaarlijke stoffen over het grondgebied van Hilversum aangewezen. De route gevaarlijke stoffen bestaat uit de volgende wegen:

- Vreelandseweg (N201)
- Naarderweg (N524)
- Noodweg
- Oostereind
- Soestdijkerstraatweg (N415)
- Diependaalselaan
- Utrechtseweg (N417)

De huidige routing, de provinciale wegen en rijkswegen zijn aangegeven in figuur 3.

Figuur 3. Bestaande routing gevaarlijke stoffen en bestemmingen routeplichtige stoffen

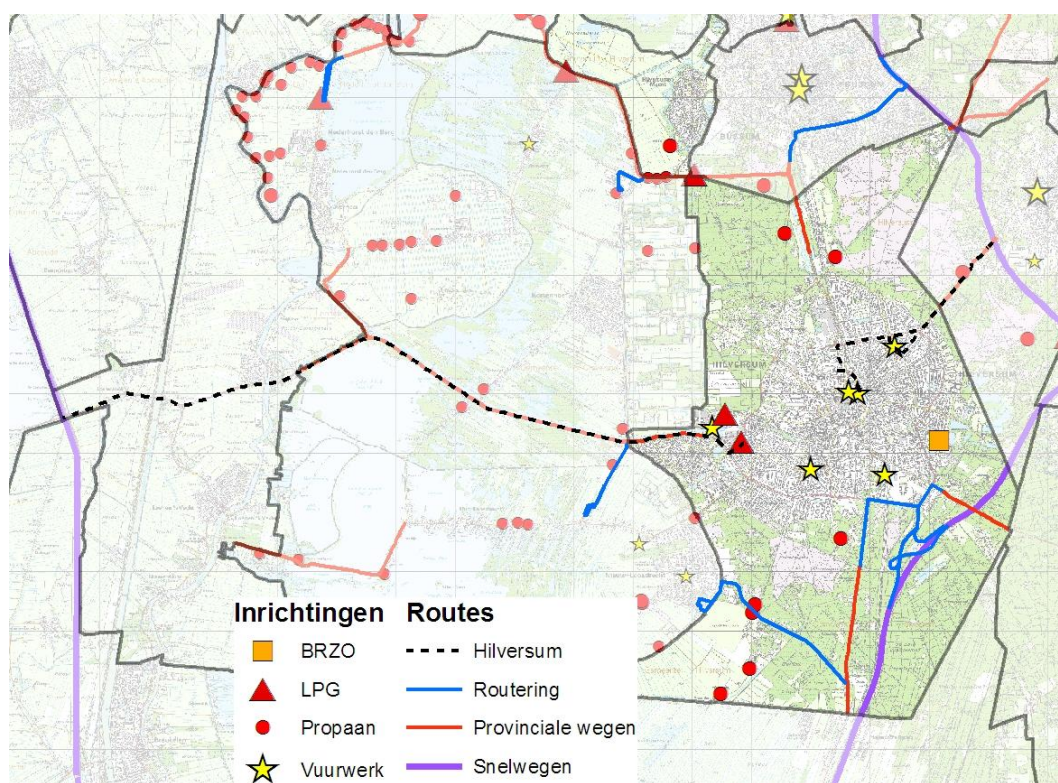
Voor de meest vervoerde stoffen (benzine en diesel) hoeft geen routing te worden vastgesteld. De enige routeplichtige stoffen die in de gemeente Hilversum zijn

waargenomen zijn LPG, propaan, en vuurwerk. Alleen het vervoer van routeplichtige gevaarlijke stoffen wordt beschouwd.

2.2. Huidige situatie

Bestemmingsverkeer

Het bestemmingsverkeer van routeplichtige gevaarlijke stoffen in de gemeente Hilversum bevoorraadt twee LPG-tankstation, vijf vuurwerkverkooppunten, één vuurwerkevenement en 8 propaantanks. In het noorden van Hilversum is er sprake van niet-routeplichtig transport van thermiet naar het ProRail-terrein (eens in de zoveel jaar) en niet-routeplichtig transport van KCA naar het depot. Daarnaast bevindt zich aan de Mussenstraat metaalveredelingsbedrijf Brandsma. De aldaar gebruikte gevaarlijke stoffen worden aangevoerd als stukgoed en zijn niet routeplichtig. Figuur 4 toont de routes zoals die zijn vastgelegd in de ontheffingen.

Figuur 4. Huidige routing gevaarlijke stoffen en ontheffingen route

Bestemming	Heenweg	Terugweg
Gulf tankstation Poll	A2 (afrit 4), Vreelandseweg (N201), Diependaalselaan, Zeverijnstraat	Zeverijnstraat, Diependaalselaan, Vreelandseweg (N201), A2 (oprit 4)
Gulf Retail Hilversum	A2 (afrit 4), Vreelandseweg (N201), Diependaalselaan, Zeverijnstraat	Zeverijnstraat, Diependaalselaan, Vreelandseweg (N201), A2 (oprit 4)

Bestemming	Heenweg	Terugweg
Nieuwe Havenweg 81 Vuurwerkverkoop	A2 (afrit 4), Vreelandseweg N201, Zuiderloswal, Verlengde Zuiderloswal, Nieuwe Havenweg	Nieuwe Havenweg, Zuiderloswal, Verlengde Zuiderloswal, Vreelandseweg N201, A2 (oprit 4)
Zevenklapper Vuurwerkverkoop	A27 (afrit 33), Diependaalselaan, Bosdrift, Hilvertsweg	Hilvertsweg, Gijsbrecht van Amstelstraat, Utrechtseweg, Diependaalselaan, A27 (oprit 33)
Interkleur Hornsveld Vuurwerkverkoop	A1 (afrit 9), Hilversumseweg, Larenseweg, Jan van der Heijdenstraat	Jan van der Heijdenstraat, Johannes Geradtsweg, Larenseweg, Hilversumseweg, A1 (oprit 9)
Witbaard Feestartikelen Vuurwerkverkoop	A1 (afrit 9), Hilversumseweg, Larenseweg, Johannes Geradtsweg, Sumatralaan, Joost de Draaierplein, Lage Naarderweg, Koninginneweg, Paardenplein (achterterrein Witbaard)	Paardenplein (achterterrein Witbaard), Koninginneweg, Schapenkamp, Stationsstraat, Melkpad, 's Gravelandseweg, Bussumer Grintweg, Krugerweg, Godelindeweg, Insulindelaan, Johannes Geradtsweg, Larenseweg, Hilversumseweg, A1 (oprit 9)
Dima Vuurwerkverkoop	A1 (afrit 9), Hilversumseweg, Larenseweg, Johannes Geradtsweg, Sumatralaan, Joost de Draaierplein, Lage Naarderweg, Koninginneweg, Stationsstraat	Stationsstraat, Melkpad, 's Gravelandseweg, Bussumer Grintweg, Krugerweg, Godelindeweg, Insulindelaan, Johannes Geradtsweg, Larenseweg, Hilversumseweg, A1 (oprit 9)
Vuurwerkevenement	A27 afrit 33, Diependaalselaan N201, Utrechtseweg, Laapersweg, Laapersveld	Laapersveld, Laapersweg, Utrechtseweg, Diependaalselaan N201, A27 oprit 33

Tabel 1. Aan te houden routes conform ontheffingen

Zoals blijkt uit figuur 4 en tabel 1 dient de bevoorrading van de twee LPG-tankstations aan de westzijde van Hilversum te geschieden via de provinciale weg N201. Desondanks komt het voor dat gebruik wordt gemaakt van de route vanaf de A27 via de Diependaalselaan. Dit is niet wenselijk.

Doorgaand transport

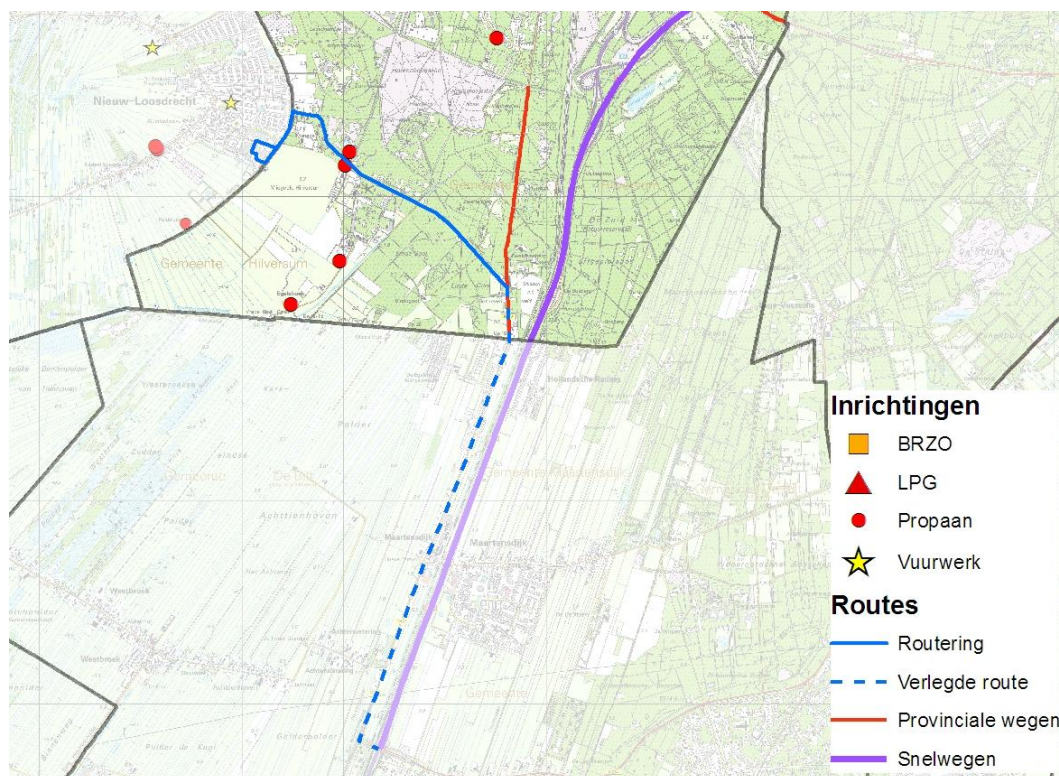
Het doorgaand transport in de gemeente Hilversum vindt vooral plaats over de A27. De A27 is een rijksweg en vrijgegeven voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, de gemeente Hilversum heeft hierop geen invloed. Daarnaast is het mogelijk dat er doorgaand transport plaatsvindt naar de gemeente Wijdmeren. In de gemeente Wijdmeren zijn een aantal propaantanks en twee vuurwerkverkooppunten gelegen aan de kant van de gemeente Hilversum. Voor het doorgaande transport naar de gemeente Wijdmeren is het aannemelijk dat deze dezelfde route volgen als naar de twee propaantanks aan de Noodweg en dan doorrijden naar gemeente Wijdmeren. Er bevinden zich geen bedrijven die met regelmaat door routeplichtige gevaarlijke stoffen worden bevoorrad.

De bevoorrading van het LPG-tankstation en de vuurwerkhandelaren in Bussum vindt niet plaats over het grondgebied van de gemeente Hilversum.

Algemeen

Tijdens het overleg met de gemeente Hilversum (en eerder door de regionale brandweer en de gemeente) is tevens geconcludeerd dat voor het bestemmingsverkeer in het zuiden van de gemeente Hilversum er een alternatieve route is die mogelijk tot een

grotere veiligheid leidt. Het betreft hier het verleggen van de routing vanaf de A27, afrit 33 naar de afrit 32 in de gemeente De Bilt, zie figuur 5. De gemeente en de regionale brandweer hebben hierover reeds contact opgenomen met de gemeente De Bilt en de veiligheidsregio Utrecht.

Figuur 5. Verlegde route vanaf de A27

2.3. Toekomstige ontwikkelingen

Er bestaan plannen voor de ontwikkeling van kantorenterrein ArenaPark nabij de A27 afrit 33 en aan de route gevaarlijke stoffen Diependaalselaan/Oostereind.

Figuur 6. Plangebied ArenaPark

Verder worden in de gemeente Hilversum en de omliggende gemeenten geen toekomstige ontwikkelingen voorzien die het transport van routeplichtige gevaarlijke stoffen sterk doet veranderen.

3. Afweging

Het bestemmingsverkeer routeplichtige stoffen voor vuurwerk is vrij incidenteel (circa 2 weken per jaar een aantal bevoorradingen), alleen de twee LPG-tankstations worden met enige regelmaat bevoorrad. De route vanaf de A2 die momenteel wordt gevolgd is misschien niet de meest logische, maar vanuit veiligheidsoogpunt te prefereren boven de route vanaf de A27 via de Diependaalseweg. Desondanks komt het voor dat voor de bevoorrading van de twee LPG-tankstations gebruik wordt gemaakt van de route vanaf de A27, een onwenselijke situatie. Door de Diependaalselaan en de Utrechtseweg uit de routing te halen, wordt het voor sluipverkeer moeilijker om van deze route gebruik te maken. Ook de ontwikkeling van kantorenterrein ArenaPark pleit ervoor dit deel van de routing op te heffen.

Het doorgaande transport van routeplichtige stoffen naar Wijdmeren is incidenteel (alleen propaantanks die doorgaans 2 tot 3 keer per jaar bevoorrad worden) er bevinden zich geen bestemmingen die regelmatig bevoorrad worden. Aangenomen wordt dat dit transport dezelfde route volgt als de twee propaantanks aan de Noodweg en dan doorrijdt naar de gemeente Wijdmeren. Een andere route volgen wordt niet aannemelijk geacht.

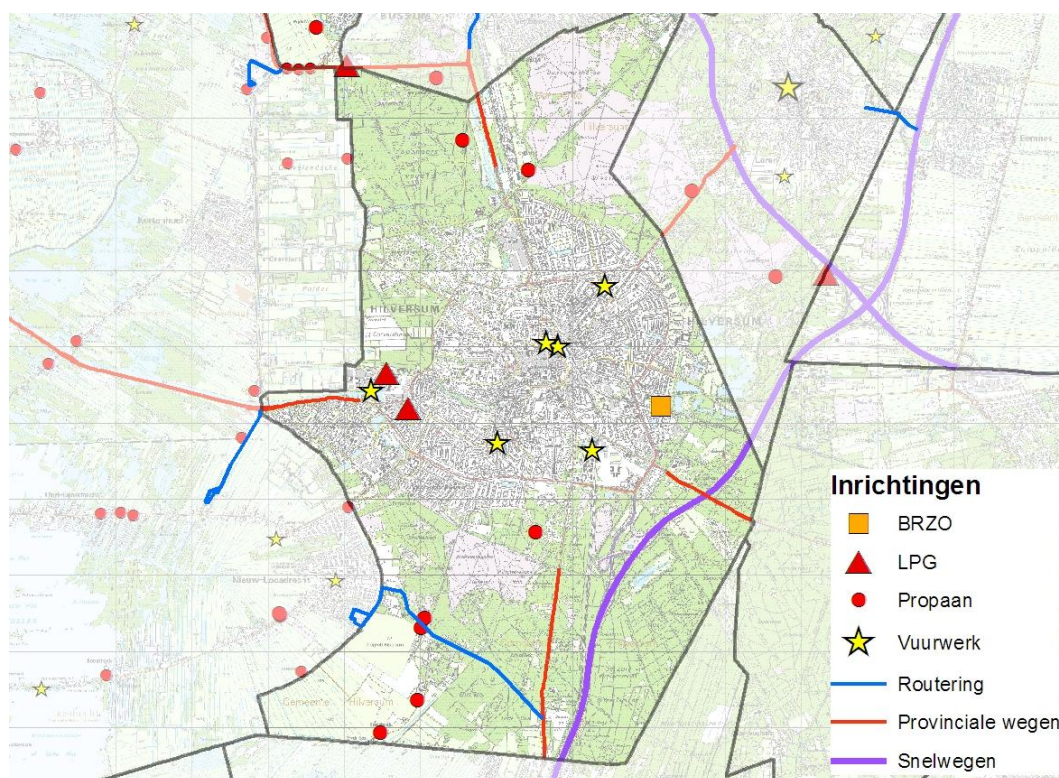
4. Voorstel

De gemeente Hilversum heeft aangegeven het verlenen van ontheffingen in stand te willen houden met als belangrijkste reden het kunnen reguleren van de bevoorrading van vuurwerkverkooppunten.

Ook heeft de gemeente Hilversum aangegeven een deel van de routing op te willen heffen. Hiervoor zijn twee redenen te noemen.

- Bemoedigen sluipverkeer vanaf A27 naar de Vreelandseweg
- De ontwikkeling van ArenaPark

Voorgesteld wordt om de routing aan te passen, zodat er geen routeplichtige gevaarlijke stoffen via de A27, afrit 33 mogen worden vervoerd. Geadviseerd wordt om de situatie over vijf jaar opnieuw in overweging te nemen.

Figuur 7. Nieuwe routing gevaarlijke stoffen en bestemmingen routeplichtige stoffen

4.1. Consequenties

Indien wordt ingestemd met het wijzigen van de routing brengt dit een aantal consequenties met zich mee.

Bebording

De bestaande bebording bij de A27 afrit 33, de Diependaalselaan, de Utrechtseweg en Oostereind zal verwijderd moeten worden.

Communicatie

Het heeft de voorkeur dat de direct betrokkenen en de landelijke vervoersorganisaties in kennis worden gesteld.

Ontheffingen

Het verlenen van ontheffingen blijft ongewijzigd.

Handhaving

De controle en handhaving is neergelegd bij de Inspectie van Verkeer en Waterstaat en de politie. Dit betreft ook het parkeren binnen de bebouwde kom. De gemeente kan slechts controleren en handhaven met betrekking tot het parkeren van voertuigen bij een inrichting van wegtransport van gevaarlijke stoffen die zijn opgenomen in de milieuvergunning.

Bijlage 1. Bevindingen gemeentebezoek Hilversum

Datum: 16 september 2010
Tijdstip: 13:30 uur
Locatie: gemeentehuis te Hilversum
Aanwezig: de heer H. van Woerkom (gemeente Hilversum)
de heer A.M. op den Dries (AVIV)
de heer A.J.H. Schulenberg (AVIV)

1.1. Huidige routing

De huidige routing is vastgesteld in 2005.

1.2. Omvang van het transport van RPS

Bevoorrading van de twee LPG-tankstations vindt regelmatig plaats, bevoorrading van de vele propaantanks en de vuurwerkverkooppunten enkele dagen per jaar. Daarnaast is er transport van thermiet naar het ProRail-terrein (eens in de zoveel jaar) en niet-routeplichtig transport van KCA naar het depot in het noorden van Hilversum.

1.3. Verzenders en ontvangers in de gemeente

Verzenders

In de gemeente Hilversum zijn geen verzenders van routeplichtige stoffen.

Ontvangers

De bevoorrading van de twee LPG-tankstations aan de westzijde van Hilversum is geregeld middels ontheffingen vanaf de provinciale weg N201. Desondanks komt het voor dat gebruik wordt gemaakt van de route vanaf de A27. Dit is niet wenselijk. Dat stuk routing eruit om sluipverkeer te bemoeilijken.

1.4. Mogelijke alternatieve routes

Zie 1.3

1.5. Conclusie

Wens: Routing aanpassen maar wel in stand houden om bevoorrading vuurwerkverkooppunten te reguleren.

1.6. En ook nog dit...

Propan in de bouw: wordt dat bevoorraad? En is daar dan een ontheffing voor nodig?

Ja, uit hoofdstuk 7.5.3. van de PGS19 blijkt dat bevoorraden is toegestaan. Als het vervoer naar het bouwterrein geschiet met een tankauto, dan valt dit onder routeplichtige gevaarlijke stoffen en zal er, mits er een routing is die niet naar het bouwterrein loopt, een ontheffing nodig zijn.